Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

28. juuli 2016*

Eelotsusetaotlus — Eelotsuse kiirmenetlus — Politseikoostöö ja õigusalane koostöö kriminaalasjades — Raamotsus 2002/584/JSK — Artikli 26 lõige 1 — Euroopa vahistamismäärus — Üleandmise mõju — Vahistamismäärust täitvas liikmesriigis vahi all peetud aja mahaarvestamine — Mõiste „vahi all pidamine“ — Muud vabadust piiravad tõkendid kui vangistus — Elukohast lahkumise keeld, millega kaasneb kohustus kanda elektroonilist võru — Euroopa Liidu põhiõiguste harta — Artiklid 6 ja 49

Kohtuasjas C-294/14 PPU,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (Łódźi kesklinna piirkonna kohus, Poola) 24. mai 2016. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 25. mail 2016, menetluses

JZ

versus

Prokuratura Rejonowa Łódź – Śródmieście,

EUROOPA KOHUS (neljas koda)

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud C. Lycourgos (ettekandja), E. Juhász, C. Vajda ja K. Jürimäe,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: M. Aleksejev,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. juuli 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja J. Sawicka,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja M. Hellmann,

— Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: C. R. Brodie, keda abistas *barrister* D. Blundell,

— Euroopa Komisjon, esindajad: M. Owsiany-Hornung ja S. Grünheid,

olles 19. juuli 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: poola.

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34), muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK (ELT 2009, L 81, lk 24), (edaspidi „raamotsus 2002/584“) artikli 26 lõiget 1.

2 See taotlus on esitatud J. Z-i ja Prokuratura Rejonowa Łódź – Śródmieście (Łódźi piirkonna prokurör, Poola) vahelises kohtuvaidluses, mille ese on huvitatud isiku taotlus arvata Poolas mõistetud vabadusekaotuse kogupikkusest maha ajavahemik mil Euroopa vahistamismäärust täitev liikmesriik, st Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik, kohaldas asjaomase isiku suhtes tema elukohas elektroonilist valvet koos elukohast lahkumise keeluga.

Õiguslik raamistik

EIÕK

3 Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artikli 5 „Õigus isikuvabadusele ja -puutumatusele“ lõikes 1 on sätestatud, et „[i]gaühel on õigus isikuvabadusele ja turvalisusele“.

Harta

4 Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklis 6 „Õigus vabadusele ja turvalisusele“, on sätestatud, et „[i]gaühel on õigus isikuvabadusele ja turvalisusele“.

5 Harta artikli 49 „Kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ja proportsionaalsuse põhimõte“, lõikes 3 on sätestatud, et „[k]aristuste raskus ei tohi olla kuriteo suhtes ebaproportsionaalne“.

6 Harta artikli 52 „Õiguste ja põhimõtete ulatus ja tõlgendamine“ lõigetes 3 ja 7 on sätestatud:

„3. Hartas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad [EIÕKga] tagatud õigustele, on samad, mis neile nimetatud konventsiooniga ette on nähtud. See säte ei takista liidu õiguses ulatuslikuma kaitse kehtestamist.

[...]

7. Harta tõlgendamise juhendina koostatud selgitusi võetakse asjakohaselt arvesse liidu ja liikmesriikide kohtutes.“

Raamotsus 2002/584

7 Raamotsuse 2002/584 põhjenduse 12 kohaselt austab see põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse ELL artiklis 6 ja mis on kajastatud hartas, eelkõige selle VI peatükis.

8 Selle raamotsuse artikli 1 lõikes 3 on sätestatud:

„Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse aluspõhimõtteid, mis on kirja pandud [ELL] artiklis 6.“

9 Selle raamotsuse artiklis 12 „Isiku vahi all pidamine“ on sätestatud:

„Kui isik võetakse vahi alla Euroopa vahistamismääruse alusel, teeb vahistamismäärust täitev õigusasutus otsuse, kas tagaotsitav peaks jääma vahi alla vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigusele. Isiku võib igal ajal vabastada kooskõlas vahistamismäärust täitva liikmesriigi siseriikliku õigusega, eeldusel et nimetatud liikmesriigi pädev asutus võtab kõik meetmed, mida ta peab vajalikuks, et vältida isiku põgenemist.“

10 Raamotsuse 2002/584 peatükis 3 „Üleandmise mõju“ asuvas artiklis 26 „Vahistamismäärust täitvas liikmesriigis vahi all peetud aja mahaarvestamine“ on sätestatud:

„1. Vahistamismääruse teinud liikmesriik arvab määratud vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme tulemusel vahistamismääruse teinud liikmesriigis kantava karistuse kogupikkusest maha vahi all pidamise kogu kestuse, mis tulenes Euroopa vahistamismääruse täitmisest.

2. Selleks edastab vahistamismäärust täitev õigusasutus või artikli 7 alusel määratud keskasutus vahistamismääruse teinud õigusasutusele üleandmise ajal kogu teabe, mis puudutab Euroopa vahistamismääruse alusel tagaotsitava vahi all pidamise pikkust.“

Poola õigus

11 Poola 6. juuni 1997. aasta karistusseadustiku (kodeks karny) artikli 63 lõikes 1 (*Dziennik Ustav*, edaspidi „*Dz. U.*“, nr 88, punkt 553) on sätestatud, et tegeliku vabadusekaotuse ajavahemikud arvatakse määratud karistusest maha, ümardatuna täispäevani, arvestusega, et üks päev tegelikku vabadusekotust vastab ühele vabadusekaotusliku karistuse päevale, kahele piiratud vabadusega päevale või kahele rahatrahvi päevamäärale. Üks päev artikli 63 lõike 1 tähenduses vastab 24-tunnisele ajavahemikule tegeliku vabadusekaotuse algusest alates.

12 Poola 6. juuni1997. aasta kriminaalmenetluse seadustiku (kodeks postępowania karnego) artikkel 607f (*Dz. U.*, nr 89, punkt 555, edaspidi „kriminaalmenetluse seadustik“), millega Poola õiguskorda võetakse üle raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõige 1, näeb ette, et üleandmiseks tehtud vahistamismäärust täitvas liikmesriigis kantud tegeliku vabadusekaotuse ajavahemikud arvatakse määratud või täidesaadetavast karistusest maha.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

13 Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (Łódźi kesklinna piirkonna kohus, Poola) mõistis 27. märtsi 2007. aasta otsusega J. Z-ile kolme aasta ja kahe kuu pikkuse vabadusekaotusliku karistuse.

14 Kuna J. Z. hoidus Poola õiguskaitseasutuste eest kõrvale, siis väljastati tema kohta Euroopa vahistamismäärus. J. Z. vahistati 18. juunil 2014 Ühendkuningriigi ametivõimude poolt Euroopa vahistamismääruse täitmiseks ja teda peeti vahi all 19. juunini 2014. Asjaomane kohus arvas 25. juuni 2015. aasta otsusega kõnealuse ajavahemiku selle vabadusekaotusliku karistuse aja hulka, mida J. Z. pidi kandma Poolas.

15 J. Z. oli 19. juunist 2014 kuni 14. maini 2015 vabastatud 2000 Suurbritannia naelsterlingi suuruse kautsjoni vastu ja teda kohustati viibima tema antud aadressil kella 22.00 kuni 7.00 hommikul ning selle kohustuse täitmise suhtes teostati elektroonilist valvet. Lisaks pandi J. Z-ile kohustus ilmuda politseijaoskonda, kõigepealt igal tööpäeval ja siis pärast kolme kuud, kolm korda nädalas kella 10.00 ja keskpäeva vahel ning määrati keeld väljastada talle dokumente, mis võimaldavad reisida välismaale ja kohustus hoida mobiiltelefoni alati sisselülitatuna ja laetuna. Neid tõkendeid kohaldati kuni 14. maini 2015, mil huvitatud isik anti üle Poola ametivõimudele.

16 Eelotsusetaotluse esitanud kohtus nõudis J. Z., et talle määratud vabadusekaotusliku karistuse aja hulka arvataks see ajavahemik, mil ta ei tohtinud lahkuda oma elukohast Ühendkuningriigis ja oli elektroonilise valve all. Ta toob muu hulgas esile, et raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 kohaselt tuleb otsus, millega arvatakse vabadust piirav julgeolekumeede määratud karistuse aja hulka, teha Ühendkuningriigis kehtivate nende õigusnormide alusel, mille kohaselt tuleb tema väitel pidada vabadust piiravat julgeolekumeedet, mis seisneb asjaomase isiku panemises elektroonilise valve alla kaheksaks või enamaks tunniks päevas, vabadusekaotuslikuks karistuseks.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib selles suhtes, et määratud karistusest nende ajavahemike mahaarvamine, mil kohaldati elukohast lahkumise keeldu koos elukoha elektroonilise valvega, on Ühendkuningriigi õiguse kohaselt võimalik üksnes juhul, kui elukohast lahkumise keelu ajavahemik on vähemalt üheksa tundi päevas ja üldreeglina puudutab mahaarvamine sellise meetme kohaldamise poolt ajavahemikku, mis ümardatakse täispäevani.

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et J. Z. kaotas oma töö talle pandud kohustuse tõttu viibida öösiti oma elukohas, kuna ta töö oli ajutist laadi ja huvitatud isiku tööandja ei olnud kohustatud kohandama tööaega vastavalt tema võimalustele. Lisaks pidi J. Z. elukohast lahkumise keelu esimese kolme kuu jooksul ilmuma politseijaoskonda, mis asus tema elukohast ligikaudu 16 km kaugusel, igal tööpäeval kella 10.00 ja keskpäeva vahel. Üksnes pärast nende kolme kuu möödumist vähenes nende käikude arv kolmele korrale nädalas ja siis võis J. Z. käia politseijaoskonnas, mis asus tema elukohale lähemal. Selle ajavahemiku jooksul ei suutnud huvitatud isik leida tööd, mis oleks sobinud talle koostatud ajakavaga. Nii jäi ta oma kolme lapsega koju ja üksnes tema naine töötas.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõikes 1 esitatud mõiste „vahi all pidamine“ tõlgendamine on vajalik, et tõlgendada ja õigesti kohaldada selliseid vabadusekaotuslike karistuste kestust lühendada lubavaid liikmesriigi õigusnorme, mille hulka kuulub ka kriminaalmenetluse seadustiku artikkel 607f, mis lisati Poola õigusesse raamotsuse 2002/584 ülevõtmiseks.

20 Selles osas märgib nimetatud kohus, et kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 607f esitatud mõiste „tegelik vabadusekaotus“ on kohtupraktikas ja õiguskirjanduses eriarvamuste allikaks.

21 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et arvestades raamotsuse 2002/584 põhjendust 12 ja ELL artiklit 6 tuleb selle raamotsuse artikli 26 lõiget 1 tõlgendades lähtuda EIÕK artiklist 5 ning sellele artiklile Euroopa Inimõiguste Kohtu antud tõlgendusest.

22 Sellest tuleneb, et liikmesriigi kohtul peab olema võimalus hinnata, kas talle lahendamiseks esitatud kohtuasjas on võimalik kõiki süüdimõistetud isiku suhtes kohaldatud tõkendeid ja nende kestust arvestades asuda seisukohale, et selliste tõkendite puhul on tegemist vabadusekaotusega, ning siis kõigi asjaomaste õigusnormide alusel ja pärast kooskõlalise tõlgendamise põhimõtte kohaldamist vajaduse korral vähendada määratud vabadusekaotusliku karistuse kestust ajavahemiku võrra, mil selliseid tõkendeid kohaldati.

23 Lisaks võib mõiste „vahi all pidamine“ kitsa tõlgendamise, mis piirab raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 kohaldamise ainult klassikalistele vabadusekaotuslikele tõkenditele nagu vangistus või ajutine vahi all pidamine, tagajärjeks olla eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates harta artikli 49 lõikes 3 sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte rikkumine.

24 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et põhikohtuasja iseloomustab asjaolu, et kumuleeritud on erinevaid tõkendeid, mida tervikuna vaadeldes võib pidada vabadusekaotuslikeks. Selliste tõkendite kohaldamist mitme kuu jooksul võib lõpuks pidada täiendavaks karistuseks, mida kantakse sama süüteo eest kui see, mille eest süüdimõistetud isikule on juba määratud pikaajaline vabadusekaotuslik karistus. Nimetatud kohus toob selles suhtes esile, et elukohast lahkumise keelu vältel ei olnud J. Z-il võimalik leida sellist palgatööd, mis oleks kokku sobinud talle määratud ajakavaga ning tema abikaasa pidi kandma kogu majapidamise raskust.

25 Neil kaalutlustel otsustas Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (Łódźi kesklinna piirkonna kohus, Poola) peatada menetluse ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas raamotsuse [2002/584] artikli 26 lõiget 1 koostoimes [ELL] artikli 6 lõigetega 1 ja 3 ning [harta] artikli 49 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et mõiste „vahi all pidamine“ hõlmab ka vahistamismäärust täitva riigi kohaldatud tõkendit, mis seisneb vahistamismääruse subjektiks oleva isiku elukohast lahkumise keelus koos elektroonilise valvega?“

Kiirmenetlus

26 Eelotsusetaotluse esitanud kohus esitas taotluse lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artikli 107 alusel eelotsuse kiirmenetluses.

27 Nimetatud kohus märkis selle taotluse põhjenduseks, et J. Z. kannab vangistuses talle määratud vabadusekaotuslikku karistust, mis lõpeb 9. märtsil 2017. Ta on seisukohal, et kui ilmneb, et sellest vabadusekaotuslikust karistusest on vaja maha arvata kogu elektroonilise valve all olevast elukohast lahkumise keelu ajavahemik, see tähendab ajavahemik 19. juunist 2014 kuni 14. maini 2015, siis tuleb huvitatud isik viivitamata kinnipidamiskeskusest vabastada. Seetõttu leiab nimetatud kohus, et J. Z-i võimaliku vabastamise kuupäev sõltub otseselt kuupäevast, mil Euroopa Kohus teeb talle esitatud eelotsusetaotluse kohta otsuse.

28 Seoses sellega tuleb rõhutada esiteks, et käesolev eelotsusetaotlus puudutab raamotsuse 2002/584 tõlgendamist, mis kuulub EL toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega reguleeritud valdkonda, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Seega võib eelotsusetaotluse lahendada eelotsuse kiirmenetluses.

29 Teiseks, mis puutub kiireloomulisusse, siis tuleb Euroopa Kohtu praktika kohaselt arvesse võtta asjaolu, et põhikohtuasjas kõnesolevalt isikult on praegu võetud vabadus ja tema kinnipidamine sõltub selle kohtuasja vaidluse lahendusest (vt selle kohta kohtuotsus 24.5.2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika). Käesoleval juhul ilmneb eelotsusetaotluse esitanud kohtu esitatud teabest, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 27, et J. Z-ilt on praegu võetud vabadus ja tema kinnipidamine sõltub Euroopa Kohtu otsusest, kuna esitatud küsimusele jaatava vastuse korral võidakse ta viivitamata vabastada.

30 Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohtu neljas koda 6. juunil 2016 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist rahuldada eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotlus lahendada käesolev eelotsusetaotlus kiirmenetluses.

Eelotsuse küsimuse analüüs

31 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et selliseid tõkendeid nagu öösiti üheksa tunni jooksul elukohast lahkumise keeld, millega kaasnes asjaomase isiku valve elektroonilise võru abil, kohustus ilmuda iga päev või mitu korda nädalas kindlal ajal politseijaoskonda, ning keeld väljastada talle dokumente, mis võimaldavad reisida välismaale, võib liigitada „vahi all pidamiseks“ artikli 26 lõike 1 tähenduses.

32 Kõigepealt tuleb meenutada, et raamotsuse 2002/584 siduv laad paneb Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguskaitseasutusele siseriikliku õiguse kooskõlalise tõlgendamise kohustuse. Niisiis peab see asutus tõlgendama siseriiklikku õigust niipalju kui võimalik kõnealuse raamotsuse sõnastusest ja eesmärgist lähtudes, et saavutada sellega taotletav eesmärk (vt selle kohta kohtuotsus 5.9.2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, punktid 53 ja 54 ning seal viidatud kohtupraktika).

33 Kõnealust kooskõlalise tõlgendamise põhimõtet piiravad siiski õiguse üldpõhimõtted ja see ei saa olla aluseks siseriikliku õiguse *contra legem* tõlgendusele. Samas eeldab kooskõlalise tõlgendamise põhimõte, et liikmesriigi kohus teeb kõik, mis on tema pädevuses, arvestades siseriiklikku õigust tervikuna ning kasutades siseriiklikus õiguses tunnustatud tõlgendusmeetodeid, et tagada liidu õiguse täieulatuslik rakendamine ja saavutada selle eesmärgiga kooskõlas olev tulemus (vt selle kohta kohtuotsus 5.9.2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, punktid 55 ja 56 ning seal viidatud kohtupraktika).

34 Raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 sõnastuse kohaselt arvab vahistamismääruse teinud liikmesriik määratud vabadusekaotuse tulemusel selles liikmesriigis kantava karistuse kogupikkusest maha vahi all pidamise kogu kestuse, mis tulenes Euroopa vahistamismääruse täitmisest.

35 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleneb nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise kui võrdsuspõhimõtte nõuetest, et sellist mõistet liidu õigusnormis, mis ei viita otseselt liikmesriikide õigusele selle tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks, peab üldjuhul tõlgendama kogu liidus sõltumatult ja ühetaoliselt (vt selle kohta kohtuotsused 17.7.2008, Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, punkt 42, ja 24.5.2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punkt 28).

36 Samas ei viita see säte mingil viisil liikmesriikide õiguskordadele, mis võimaldaks teha kindlaks selle tähendust ja ulatust.

37 Seega tuleb asuda seisukohale, et raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõikes 1 esitatud mõiste „vahi all pidamine“ on liidu õiguse sõltumatu mõiste, mida tuleb tõlgendada kogu liidu territooriumil ühetaoliselt, võttes arvesse nii selle sätte sõnastust ja konteksti kui ka nende õigusnormide eesmärke, mille hulka see kuulub (vt selle kohta kohtuotsus 29.10.2015, Saudaçor, C-174/14, EU:C:2015:733, punkt 52).

38 Esiteks tuleb raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 sõnastuse osas meenutada, et ühes keeleversioonis kasutatud liidu õigusnormi sõnastus ei saa olla selle sätte tõlgendamise ainus alus ja sellele keeleversioonile ei saa tõlgendamisel anda eelist muude keeleversioonide ees. Liidu õigusnorme tuleb tõlgendada ja kohaldada ühetaoliselt, arvestades liidu kõigis keeltes kehtivaid versioone (vt selle kohta kohtuotsus 29.4.2015, Léger, C-528/13, EU:C:2015:288, punkt 35).

39 Selles osas olgu märgitud, et raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 erinevad keeleversioonid lahknevad. Nimelt olgu näitena märgitud, et kui saksa, kreeka ja prantsuse keeles on kasutatud mõisteid „Freiheitsentzugs“, „στέρηση της ελευθερίας“ ja „privation de liberté“ viitamaks tõkendile, mida huvitatud isiku ssuhtes vahistamismääruse teinud liikmesriigis kohaldatakse, ja mõisteid „Haft“, „κράτηση“ ja „détention“, et tähistada ajavahemikke, mida võib maha arvata määratud karistusest, siis

inglise ja poola keeles kasutatakse kõnealuse artikli 26 lõikes 1 üksnes mõisteid „detention“ ja „zatrzymania“. Seevastu selle sätte hollandi keeleversioonis kasutatakse üksnes sõna „vrijheidsbeneming“, mis vastab mõistele „vabadusekaotus“.

40 Selles osas on oluline märkida, et ühelt poolt kasutatakse mõisteid „vahi all pidamine“ ja „vabadusekaotus“ raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 erinevates keeleversioonides vaheldumisi ja teiselt poolt on need mõlemad mõisted sarnased ja viitavad nende tavatähenduses isoleerimisele või vangistusele ning mitte lihtsalt liikumisvabaduse piiramisele.

41 Mis teiseks puudutab raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 konteksti, siis selles osas tuleb märkida, et selle otsuse artiklis 12 on sätestatud, et kui isik võetakse vahi alla Euroopa vahistamismääruse alusel, otsustab vahistamismäärust täitev õiguskaitseasutus, kas isik peab jääma vahi alla vastavalt vahistamismäärust täitva liikmesriigi õigusele, ning see säte täpsustab samas, et isiku võib igal ajal vabastada kooskõlas sama õigusega, eeldusel et pädev asutus võtab kõik meetmed, mida ta peab vajalikuks, et vältida isiku põgenemist. Selles sättes on niisiis ette nähtud, et „vahi all pidamisele“ on olemas alternatiiv, see tähendab vabaduse piiramine, millega koos kohaldatakse tõkendit asjaomase isiku põgenemise vältimiseks.

42 Mis kolmandaks puudutab raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõikega 1 järgitavat eesmärki, siis selles osas olgu märgitud, et nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 60 märkis, on selles artiklis sätestatud kohustuse – arvata vahistamismääruse teinud liikmesriigis isiku kantava karistuse kogupikkusest maha Euroopa vahistamismääruse täitmisest tuleneva vabadusekaotuse kogu kestus – eesmärk täpsustada põhiõiguste kaitse üldist eesmärki, mis on ette nähtud raamotsuse 2002/584 põhjenduses 12 ja mida on meenutatud selle artikli 1 lõikes 3, et kaitsta asjaomase isiku õigust vabadusele, mis on sätestatud harta artiklis 6, ning proportsionaalsuse põhimõtte kasulikku mõju karistuste kohaldamisel harta artikli 49 lõike 3 tähenduses.

43 Nimelt osas, milles see nõuab kõigi nende ajavahemike arvessevõtmist, mil süüdimõistetud isik oli vahistamismäärust täitvas liikmesriigis vahi all, tagab raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõige 1, et see isik ei kaotaks lõpuks vabadust – nii vahistamismäärust täitvas liikmesriigis kui ka vahistamismääruse teinud liikmesriigis – kauemaks, kui on selle vabadusekaotusliku karistuse kestus, mis talle mõisteti vahistamismääruse teinud liikmesriigis.

44 Nagu Poola valitsus ja Euroopa Komisjon oma kirjalikes seisukohtades ja kohtuistungil selles osas märkisid, võib vahi all pidamise vabadusekaotuslik mõju avalduda nii vangistuse puhul kui ka erandjuhtudel muude tõkendite puhul, mis olemata otseses mõttes vangistus, on siiski sel määral tõsised, et neid tuleb vangistusega samastada. Nii oleks see tõkendite puhul, mis nende laadi, kestuse, mõju ja kohaldamisviiside tõttu on sellise tugevusega, et nad võtavad asjaomaselt isikult vabaduse vangistusega sarnasel viisil.

45 Sellest tulenevalt ei saa raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõiget 1 tõlgendada nii, et see piirdub sellega, et paneb Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigile kohutuse maha arvata üksnes vahistamismäärust täitvas liikmesriigis kantud vangistuse ajavahemikud, jättes välja ajavahemikud, kui kohaldati muid tõkendeid, mis hõlmavad sellist vabadusekaotust, mille mõju on sarnane vangistusega.

46 Samuti tuleneb raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 sõnastusest, kontekstist ja eesmärgist, et mõiste „vahi all pidamine“ selle sätte tähenduses ei tähista mitte vabadust piiravat tõkendit, vaid sellist vabadusekaotuslikku tõkendit, mis ei pruugi tingimata olla vangistus.

47 Lähtudes eeltoodud kaalutlustest ja eelkõige vajadusest eristada vabadust piiravaid tõkendeid vabadusekaotuslikest tõkenditest, tuleb mõistet „vahi all pidamine“ raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 tähenduses tõlgendada nii, et sellega peetakse lisaks vangistusele silmas kõiki tõkendeid või kõiki asjaomasele isikule määratud tõkendeid kogumis, mis nende laadi, kestuse, mõju ja kohaldamisviiside tõttu võtavad asjaomaselt isikult vabaduse viisil, mis sarnaneb vangistusele.

48 Selles osas tuleb märkida, et seda tõlgendust toetab Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika, mis puudutab EIÕK artikli 5 lõikes 1 esitatud mõistet „õigus vabadusele“, mis vastab harta artiklile 6.

49 Selles osas tuleb meenutada, et harta artikli 52 lõige 3 sätestab, et hartas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad EIÕK-ga tagatud õigustele, on samad, mis neile selle konventsiooniga ette on nähtud.

50 Selles osas ilmneb, et vastavalt harta artikli 52 lõike 3 kohta antud selgitustele, mida tuleb ELL artikli 6 lõike 1 kolmanda lõigu ja harta artikli 52 lõike 7 kohaselt võtta harta tõlgendamisel arvesse (vt selle kohta kohtuotsused 26.2.2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, punkt 20, ja 27.5.2014, Spasic, C-129/14 PPU, EU:C:2014:586, punkt 54), on harta artikli 52 artikli 52 lõike 3 eesmärk tagada vajalik kooskõla harta sätestatud õiguste ja nende vastavate õiguste vahel, mida tagab EIÕK, ilma et sellega kahjustataks liidu õiguse ja Euroopa Liidu Kohtu sõltumatust (vt selle kohta kohtuotsus 15.2.2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, punkt 47).

51 Euroopa Inimõiguste Kohus on seisukohal, et EIÕK artikli 5 lõikes 1 esitatud mõiste „õigus vabadusele“, ei puuduta lihtsat liikumisvabaduse piiramist ja selle artikliga on hõlmatud üksnes vabadusekaotuslikud tõkendid. Selleks et teha kindlaks, kas isikult on „võetud vabadus“ EIÕK artikli 5 tähenduses, on Euroopa Inimõiguste Kohus otsustanud, et tuleb lähtuda tema tegelikust olukorrast ja võtta arvesse kõiki selliseid kriteeriume nagu kaalutava tõkendi laad, kestus, mõju ja kohaldamisviis (vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohus, 6.11.1980, Guzzardi *vs*. Itaalia, CE:ECHR:1980:1106JUD000736776, punkt 92, ja 5.7.2016, Buzadji *vs*. Moldova Vabariik, CE:ECHR:2016:0705JUD002375507, punkt 103).

52 Selles osas on Euroopa Inimõiguste Kohus otsustanud 20. aprilli 2010. aasta otsuses Villa *vs*. Itaalia (CE:ECHR:2010:0420JUD001967506, punktid 43 ja 44), et tõkend, mis paneb isikule kohustuse ilmuda üks kord kuus järelevalve eest vastutavasse politseiametisse, hoida sidet asjaomase haigla psühhiaatriakeskusega, elada kindlaksmääratud kohas, mitte lahkuda piirkonnast, kus ta elab, ning olla kodus kella 22.00 kuni 7.00 vahel, ei kujuta endast vabaduse võtmist EIÕK artikli 5 lõike 1 tähenduses.

53 Raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 kohaldamisel on Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguskaitseasutus kohustatud hindama, kas vahistamismäärust täitvas liikmesriigis asjaomase isiku suhtes kohaldatud tõkendeid saab samastada sellise vabadusekaotusega, nagu käsitletakse käesoleva kohtuotsuse punktis 47, ja kas seega kujutavad need tõkendid endast vahi all pidamist kõnealuse artikli 26 lõike 1 tähenduses. Kui selle hindamise käigus jõuab see õiguskaitseasutus järeldusele, et see on nii, siis nõuab kõnealuse artikli 26 lõige 1, et ajavahemikust, mil see isik peab kandma Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigis vabadusekaotust, tuleb arvata tervikuna maha ajavahemik, mil selliseid meetmeid kohaldati.

54 Selles osas olgu rõhutatud, et kuigi sellised tõkendid nagu öösiti üheksa tunni jooksul elukohast lahkumise keeld, millega kaasnes asjaomase isiku valve elektroonilise võru abil, kohustus ilmuda iga päev või mitu korda nädalas kindlal ajal politseijaoskonda, ning keeld väljastada talle dokumente, mis võimaldavad reisida välismaale, piiravad kindlasti asjaomase isiku liikumisvabadust, ei ole need põhimõtteliselt siiski sedavõrd tõsised, et neil oleks vabadusekaotuslik mõju ja seega saaks neid pidada „vahi all pidamiseks“ raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 1 tähenduses.

55 Sellegipoolest olgu märgitud, et kuna kõnealuse artikli 26 lõige 1 piirdub Euroopa vahistamismääruses nimetatud isiku põhiõiguste minimaalse kaitsetaseme tagamisega, ei saa seda tõlgendada – nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 72 märkis – nii, et sellega oleks vastuolus see, et Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguskaitseasutus võiks ainuüksi siseriikliku õiguse alusel arvata vahistamismääruse teinud liikmesriigis isiku kantava karistuse kogupikkusest maha kogu või osa ajavahemikust, mil selle isiku suhtes kohaldati vahistamismäärust täitvas liikmesriigis tõkendeid, mis ei kujutanud endast mitte vabadusekaotust, vaid vabaduse piiramist.

56 Lõpuks olgu meenutatud, et käesoleva kohtuotsuse punktis 53 käsitletud hindamise käigus võib Euroopa vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguskaitseasutus raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõike 2 alusel taotleda vahistamismääruse teinud liikmesriigilt mis tahes teavet, mida ta peab vajalikuks.

57 Kõikidest eespool esitatud kaalutlustest tuleneb, et esitatud küsimusele tuleb vastata, et raamotsuse 2002/584 artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellised tõkendid nagu öösiti üheksa tunni jooksul elukohast lahkumise keeld, millega kaasnes asjaomase isiku valve elektroonilise võru abil ja kohustus ilmuda iga päev või mitu korda nädalas kindlal ajal politseijaoskonda, ning keeld väljastada talle dokumente, mis võimaldavad reisida välismaale, ei ole põhimõtteliselt nende laadi, kestuse, mõju ja kohaldamisviiside tõttu sedavõrd tõsised, et neil oleks vabadusekaotuslik mõju, mis sarnaneb vangistusele, ja seega ei saa neid pidada „vahi all pidamiseks“ kõnealuse sätte tähenduses, mida peab aga kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohtukulud

58 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK) artikli 26 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et sellised tõkendid nagu öösiti üheksa tunni jooksul elukohast lahkumise keeld, millega kaasnes asjaomase isiku valve elektroonilise võru abil ja kohustus ilmuda iga päev või mitu korda nädalas kindlal ajal politseijaoskonda, ning keeld väljastada talle dokumente, mis võimaldavad reisida välismaale, ei ole põhimõtteliselt nende laadi, kestuse, mõju ja kohaldamisviiside tõttu sedavõrd tõsised, et neil oleks vabadusekaotuslik mõju, mis sarnaneb vangistusele, ja seega ei saa neid pidada „vahi all pidamiseks“ kõnealuse sätte tähenduses, mida peab aga kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Allkirjad